

بازآموزی

اخلاق حرفه ای

PROFESSIONALISM IN HEALTHCARE

15 مهر 99 شهرکرد

لازم می دانم

- از تمامی اساتید و محققان ایرانی و غیرایرانی که از نوشته ها، مقالات و گفته های ایشان در تهیه این وبینار استفاده کرده ام تشکر و قدردانی کنم و از خداوند متعال درخواست دارم این عزیزان را در اجر معنوی برگزاری این برنامه سهم گرداند.
- ادامه مباحث اخلاق حرفه ای را در بازآموزیهای بعدی در این دانشگاه انشاءالله برگزار خواهیم کرد.
- جهت راحتی استفاده از وبینار سعی شده در اسلایدها بیشتر از زبان فارسی استفاده گردد.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران

اخلاق پزشکی در پزشکان مسلمان ایرانی

رازی:

طیب باید بیمارش را به بهبود و سلامت
امیدوار گرداند ولو این که خود آمیدی
به بهبود بیمار نداشته باشد.

ابن سینا:

پزشک باید مبرم سلامت برای بیمار باشد.

دبیرخانه هفتمین کنگره سالانه

اخلاق پزشکی ایران

بهمن ۱۳۹۸

اهداف یادگیری

- فراگیر تعریف اخلاق حرفه ای را بیان کند.
 - فراگیر با تاریخچه اخلاق حرفه ای آشنا شود.
 - فراگیر اصول اخلاق حرفه ای را شرح دهد.
 - فراگیر تعهدات اخلاق حرفه ای را نام ببرد.
1. تعهد رازداری را بیان کند.
 2. تعهد توزیع عادلانه منابع محدود نظام سلامت را تشریح کند.

فکر کنید یکی از دهها مسافر هواپیمایی هستید که دچار نقص فنی شده ، فرصت کمی برای نجات مسافران وجود دارد و احتمال آسیب و مرگ به تعدادی از مسافران که برای آنها دیرتر اقدامی شود وجود دارد. شما چه انتظاری از کادر پرواز دارید؟

اگر اطلاعات خرابی هواپیما یکدفعه به اطلاع سرنشینان گفته شود چه مشکلاتی پیش خواهد آمد؟ اگر هنگام فرار از این وضعیت خلبان و بقیه کادر پرواز از مسافران زودتر فرار کنند، چه حالی به شما و سایر مسافران دست خواهد داد؟

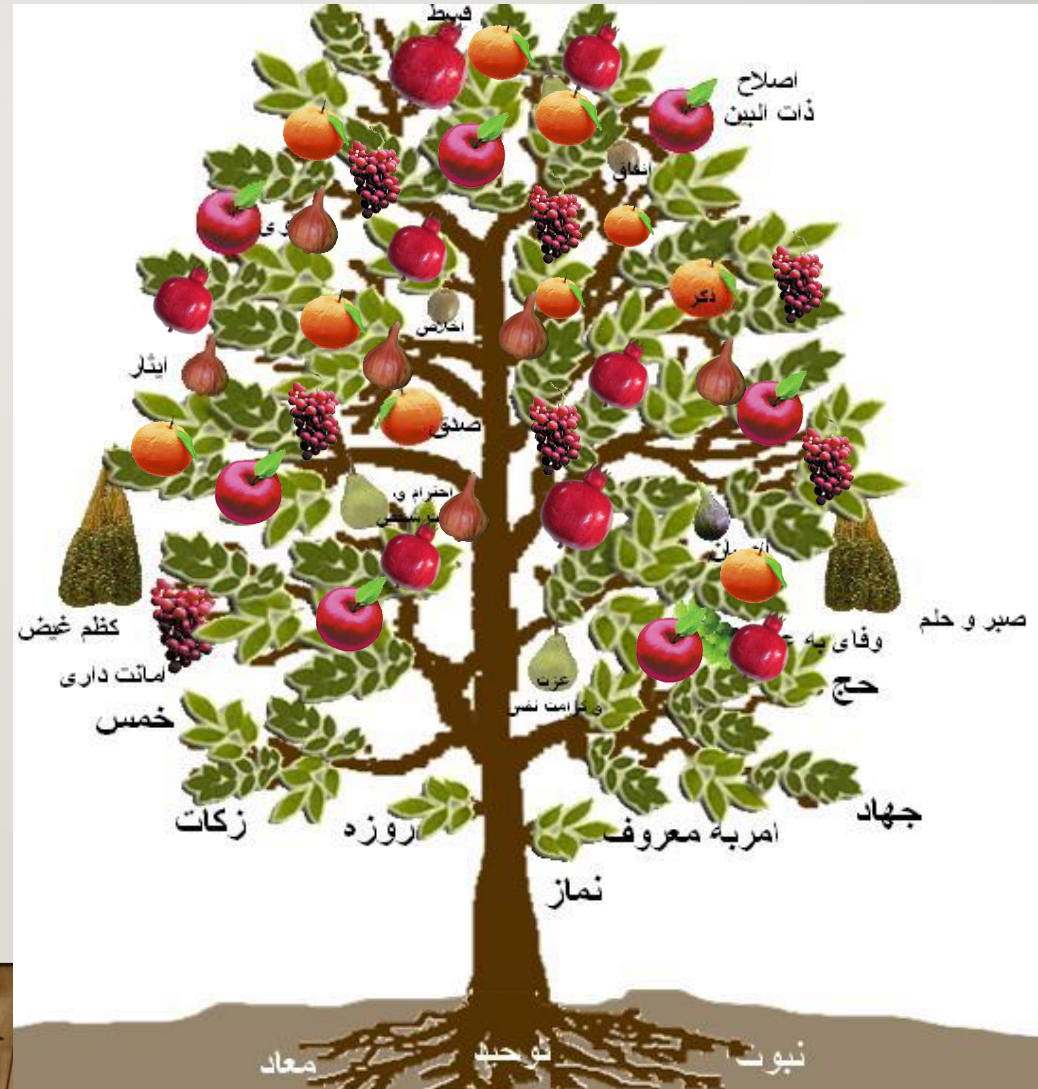

اخلاق

- اخلاق جمع خلق (بر وزن قفل) و خلق (بر وزن افق) و در لغت به معنای سجیه و عادت (نیکو یا زشت) و یا به معنای خوبیها – ملکات و صفات پایدار در نفس که باعث صدور افعالی متناسب با آنها بدون نیاز به فکر و تامل میگردد
- کلمه اخلاق در علم اخلاق در دو مورد به کار میرود 1- جای که فرد فعلی را انجام میدهد و لو اینکه علت آن ملکه راسخه نباشد و حتی با فکر انجام شده باشد. 2- به عنوان صفت فعل به کار می رود یعنی منظور فقط صفات نفسانی نیست مثلا میگوییم فلان کار غیر اخلاقی است یعنی متصف به رذیله است.

مقایسه اخلاقیات در ادیان الهی و مکاتب انسانی

۴ ویژگی طبیب در طب ایران باستان:

و ندیداد اوستا

۱. مطالعه کتب زیاد و تجربه کافی

۲. گوش دادن با صبر و حوصله
به سخنان بیمار

۳. معالجه بیماریا و جدانی بیدار

۴. ترس از خدا

دیبرخانه هفتمین کنگره سالانه

اخلاق پزشکی ایران

بهمن ۱۳۹۸

- قواعد فردی و سازمانی مبتنی بر ارزشهای اخلاقی که نگرش ها و رفتارها را در بطن یک حرفه خاص راهبری می کند.
- از این دیدگاه، اخلاق حرفه ای در رفتار افراد نمود پیدا می کند و مورد قضاوت قرار می گیرد.
- آنچه بر اخلاق حرفه ای تاثیرگذار است، جهان بینی ها، ارزشها و اصول هدایتگر انسانهاست.
- همه این ها در معرفت اخلاقی تجلی می یابد، اینکه ما چه شناختی از اخلاق داریم و چه ارزشی برای آن قائلیم

وابستگی های اخلاق حرفه ای

اخلاق حرفه ای در بطن شبکه ای گسترده و در عین حال پیچیده از:

- جهان بینی ها،
- فلسفه،
- الگوهای شناختی،
- ارتباط های فردی و سازمانی،
- روابط اجتماعی،
- نظامهای اجتماعی، فرهنگی، سیاسی، و اقتصادی شکل می گیرد و قابل تحلیل و تفسیر است.

گستره مسئولیتهای اخلاق حرفه ای

- مسئولیت در قبال خود
- مسئولیت در قبال همکاران
- مسئولیت در قبال سازمان
- مسئولیت در قبال کاربران
- مسئولیت در قبال حرفه
- مسئولیت در قبال جامعه
- مسئولیت در قبال متخصصان سایر حرفه ها

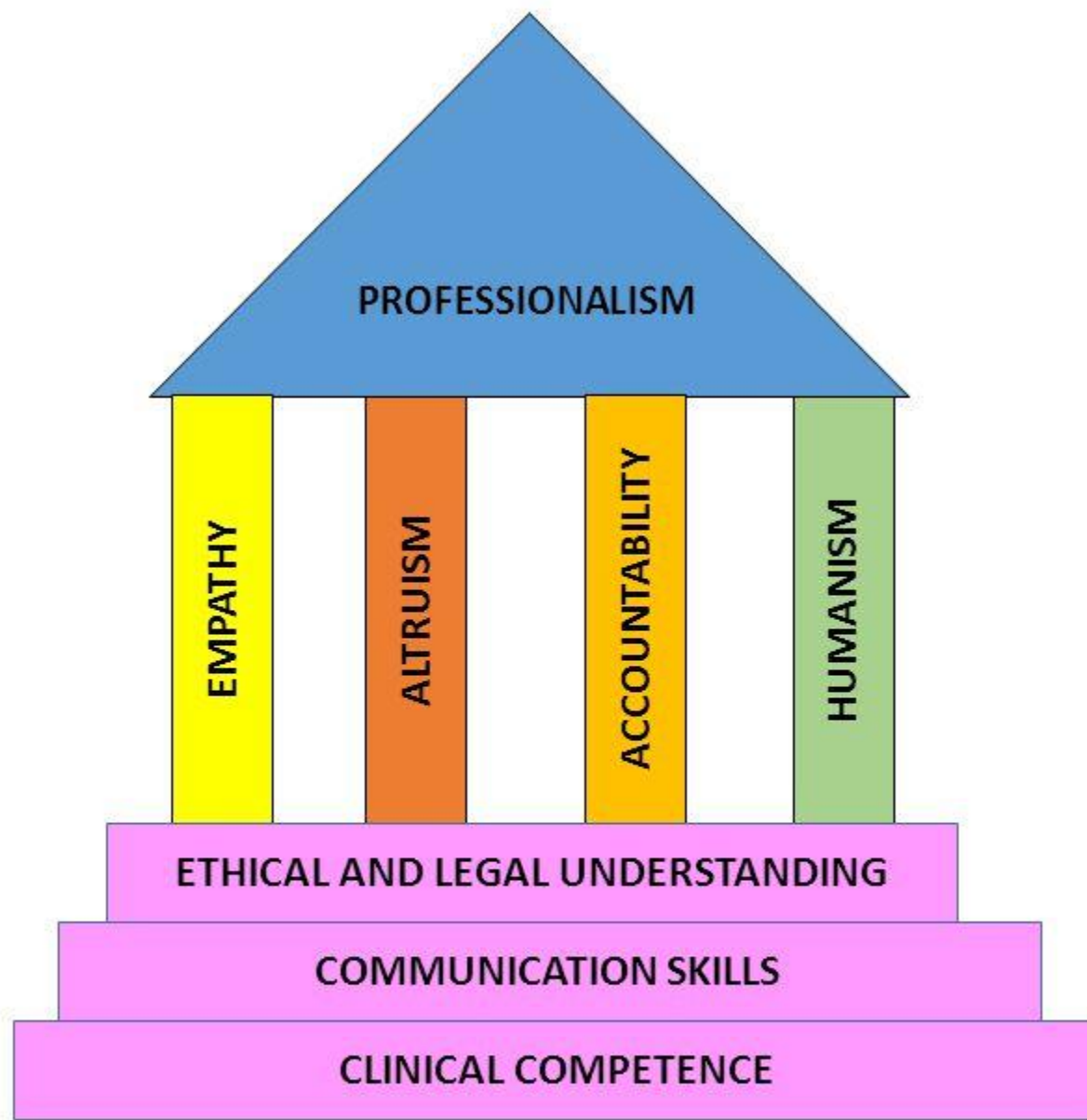

به نظر شما الان با توجه به ظاهر کدامیک پزشک هستند؟
سال 2040 کدامیک پزشک خواهند بود؟

-
- اکثر مردم انتظارات مشابهی از پزشک خواهند داشت که توسط اوسلر بیان شده است:
 - مسئولیت پذیری و پاسخگو بودن **accountability**
 - خیرخواهی و انسان خواهی **humanism**
 - توانمندی و شایستگی **Excellence**
 - نوع دوستی **altruism**
 - دلسوزی **Compassion**
 - اعتماد **Trust**

Adapted from: Measuring Medical Professionalism
David Thomas Stern 2005

ستونهای اخلاق حرفه ای

THE THREE PRINCIPLES OF MEDICAL PROFESSIONALISM:

اصول اخلاق حرفه ای

- *Principle of primacy of patient welfare* اولویت رفاه بیمار
- *Principle of patient autonomy* توجه به استقلال بیمار
- *Principle of social justice* عدالت اجتماعی

THE TEN PROFESSIONAL RESPONSIBILITIES

- Commitment to patient confidentiality

تعهد به حفظ اسرار بیمار

- Commitment to a just distribution of finite resources

تعهد به توزیع عادلانه منابع محدود نظام سلامت

THE TEN PROFESSIONAL RESPONSIBILITIES

- Commitment to professional competence

تعهد به کسب صلاحیت حرفه ای

- Commitment to scientific knowledge

تعهد به عمل بر اساس اطلاعات علمی

- Commitment to honesty with patients

تعهد به رعایت صداقت با بیمار

THE TEN PROFESSIONAL RESPONSIBILITIES

- Commitment to maintaining appropriate relations with patients

• تعهد به حفظ روابط مناسب با بیمار

- Commitment to improving quality of care

تعهد به افزایش کیفیت مراقبت از بیمار

- Commitment to improving access to care

تعهد به ارتقای دسترسی بیماران به مراقبت های پزشکی

THE TEN PROFESSIONAL RESPONSIBILITIES

- Commitment to maintaining trust by managing conflicts of interest

تعهد به حفظ اعتماد از طریق مدیریت تعارض منافع خود و بیمار

- Commitment to professional responsibilities

تعهد به انجام مسئولیتهای حرفه ای

WHY RESPECT CONFIDENTIALITY?

در قوانین کشور ما هم در ماده 648 « قانون مجازات اسلامی آمده است که
اطباء و جراحان و ماماها و داروفروشان و کلیه کسانی که به مناسبت شغل یا حرفه خود محرم اسرار
محسوب می شوند، هر گاه در غیر از موارد قانونی، اسرار مردم را افشا کنند به سه ماه و یک
روز تا یکسال حبس و یا به یک میلیون و پانصد هزار ریال تا شش میلیون ریال جزای نقدی محکوم میشوند

اهمیت رازداری از نظر اخلاق پزشکی :

□ حق بیمار

□ ارتباط پزشک با بیمار

□ جلوگیری از صدمات اجتماعی و ایجاد تبعیض

مشکلات رازداری :

❖ دسترسی افراد گوناگون به اطلاعات بیمار

❖ کامپیوتری شدن پرونده ها

❖ بحث راجع به بیمار

❖ دستیابی به پرونده های پزشکی

در چه مواردی اجازه نقض رازداری داده می شود ؟

(۱) برای حفظ بیمار از خطر

(۲) برای حفظ دیگران از خطر

حفظ بیمار از خطر :

۱ - سوء رفتار با کودکان

۲ - سوء رفتار با افراد مسن

۳ - تهدیدات درون خانواده

برای حفظ دیگران از خطر :

- ❖ باید خطر متوجه فرد سوم جدی باشد .
- ❖ باید احتمال این خطر بالا باشد .
- ❖ راه دیگری جز نقض رازداری برای جلوگیری از صدمه به فرد سوم وجود نداشته باشد .
- ❖ نقض رازداری بتواند مانع خطر شود .
- ❖ صدمه ناشی از نقض رازداری کم و قابل قبول باشد .
- ❖ افشاء راز فقط به فرد یا مقامات مسئول و در حداقل لازم انجام گیرد .

نقض رازداری برای حفظ دیگران از خطر :

۱ - گزارش به مقامات مسئول

- بیماریهای عفونی ✓
- H.I.V ✓
- رانندگان ✓
- صدمات ناشی از سلاح یا اقدامات جنائی ✓

نقض رازداری برای حفظ دیگران از خطر :

۲- اطلاع به افراد در معرض خطر

- بیماران روانی ✓
- بیماریهای عفونی ✓

۳- درخواست صریح قانون برای نقض رازداری

اهمیت رازداری در موارد ذیل بیشتر میشود.

در بیماریهای که انگ اجتماعی دارد

در بیماریهای که سیر سریعتری دارند و هنوز بیمار و خانواده هنوز با بیماری کنار نیامده اند

در بیماریهای که برنامه های حمایتی به خوبی عمل نمیکنند

دلایل نقص رازداری در اپیدمی کوید ۱۹:

- کمک به پیشگیری از ابتلای دیگران
- آموزش مهارت‌های بالینی
- فشار برای تغییر وضعیت موجود
- اطلاعات نامتقارن بیمار و پزشک (یکی از دلایل اختلال در اخلاق حرفه‌ای و ارتباط بیمار و پزشک و نقص رازداری)

دلایل ایجاد شایعه در اپیدمی کوید ۱۹

- عدم شفافیت فرایندها
- کندی جریان اطلاعات در فرماندهی کنترل اپیدمی

تعهد به توزیع عادلانه منابع محدود نظام سلامت

COMMITMENT TO A JUST DISTRIBUTION OF FINITE
RESOURCES

توزیع عادلانه منابع محدود نظام سلامت

- تعریف – تخصیص منابع عبارتست از تقسیم و توزیع خدمات و امکانات بین مردم و برنامه های موجود –
علل ضروری بودن تصمیم گیری در خصوص تخصیص منابع
- 1 – افزایش تعداد بیماران قابل درمان
 - 2 – تکنولوژی های جدید و گران قیمت
 - 3 – افزایش انتظارات عمومی
 - 4 – محدودیت منابع
 - 5- حقوق شهروندی
 - 6- برنامه های موجود مورد نظر سلامت و تعدد آنها

سطوح مختلف تخصیص منابع در مراقبتهای بهداشتی درمانی

- سطح کلان: عبارت است از تقسیم و توزیع منابع بین بخشهای مختلف جامعه مانند آموزش و دفاع و حمل و نقل و بهداشت و درمان و غیره
- سطح میانی: عبارت است از تقسیم و توزیع منابع بین بیمارستانها و واحدهای بهداشتی درمانی
- سطح خرد یا پایین: عبارت است از تقسیم و توزیع منابع بین بیماران

انواع محدودیت منابع

- محدودیت طبیعی که عبارتست از

۱- کمبود یا نبود يك کالا یا یا جنس خاص بطور طبیعی مانند کمبود بافت اهدایی در پیوند اعضا

۲- محدودیت و مشکلات مادی مانند کمبود تخت آی سی یو

- محدودیتهای تکنولوژی

- محدودیتهای نیروی انسانی

محدودیت منابع

- بیمار حق ندارد يك نوع درمان خاص را از پزشك بخواند. مثلا درخواست جراحی زیبایی بینی در کمبود منابع بیمه ای
- الزاماً تمام خواسته های بیماران نباید تحقق یابد.
- استفاده بهینه از منابع زمانی صورت می پذیرد که ارائه خدمات براساس نیازهای واقعی (needs) بیماران صورت پذیرد نه براساس خواسته های بیماران (desires)
- استفاده از روشهای درمانی که بیشترین سود و شانس موفقیت و کمترین ضرر را برای بیمار دارد.
- همه بیماران در گروههای سنی و جنسی مختلف اولویت ارائه خدمات کوید ۱۹ هستند

تشکر از شما

یا علی